

Рецензія
на освітньо-професійну програму
Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)
другого (магістерського) рівня вищого рівня освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література)
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Рецензовану освітньо-професійну програму для підготовки фахівців другого рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка підготувала група розробників, до складу якої увійшли як викладачі кафедр української мови і літератури, іноземних мов Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка, так і вчителька української мови і літератури та здобувачка магістерського рівня вищої освіти. Це вказує на педагогічне партнерство та взаємодію з важливих питань освіти. З 2020 р. ми теж причетні до розвитку освітньої програми як член експертної ради стейкхолдерів; мали честь аналізувати програму 2020 та 2022 років, відзначаємо ретельну роботу гаранта та проєктної групи, їх уміння дослухатись до побажань і пропонувати рішення складних завдань.

Проведений аналіз засвідчує, що освітньо-професійна програма ґрунтується на положеннях Закону України «Про вищу освіту», в яких визначено сутність освітньо-професійної програми, особливості другого (магістерського) рівня, компетентнісний підхід до організації навчання; враховує вимоги Національної рамки кваліфікацій, основні положення Концепції «Нова українська школа», Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти».

Цілком погоджуємось із метою освітньо-професійної програми щодо забезпечення комплексної підготовки магістра освіти, учителя української мови, літератури, англійської мови, який здатний на високому професійному рівні забезпечувати компетентнісне навчання української мови, літератури, англійської мови в закладах загальної середньої (профільної) освіти; виконувати наукові дослідження методичної спрямованості та ін. Водночас, на наш погляд, можливо, доцільно зазначити, що завдання, які виконує фахівець, характеризуються натепер невизначеністю й комплексністю умов.

Цілком логічно подано основний фокус та особливості програми, які, як стверджують розробники, полягають у гармонійному поєднанні психолого-педагогічних, інформатичних, філологічних дисциплін у теоретичному та прикладному аспектах і практичної підготовки з методики викладання української мови, літератури, англійської мови в закладах загальної середньої освіти для підготовки професіоналів, здатних здійснювати компетентнісне навчання та розвиток soft skills учнів з урахуванням українського та європейського досвіду, розробляти й упроваджувати в освітній процес новітні технології та методи, здійснювати дослідницьку діяльність із залученням сучасних інформаційно-цифрових технологій, реалізовувати концепцію Нової української школи.

Для реалізації означених пріоритетів подано низку загальних та професійних компетентностей, сформульовано результати навчання. Формулювання більшості професійних компетентностей схвалюємо: У цьому контексті ідеться, зокрема, про ПК 11. Здатність формувати в учнів культуру академічної доброчесності, цифрової грамотності, медіаграмотності та дотримуватись їх принципів у власній професійній діяльності.

Відчутна робота кафедри, науково-дослідних лабораторій з академічної культури, інфомедійної грамотності, ресурсного центру професійного розвитку вчителя української мови і літератури, з якими співпрацюють і кафедри Херсонського державного університету. Викладачі-філологи і студенти долучені до конференцій з академічної культури, заходів з грантової діяльності з інфомедійної грамотності, які проводить кафедра української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

Водночас для реалізації пріоритетів освітньої програми доцільно було б ретельніше описати компетентності, що стосуються освітнього процесу, а також інформаційно-цифрову, проєктну, прогностичну компетентності.

Освітні компоненти програми, як показує структурно-логічна схема, відображають перебіг підготовки майбутніх учителів української мови і літератури, англійської мови. Витримана кількість кредитів. Однак, можливо, розробникам варто звернути увагу на те, що на ОК «Сучасна українська література», «Сучасна українська мова: актуальні питання» виділено по 5 кредитів і визначено іспит як форму підсумкового контролю, а на ОК «Методика навчання української мови в закладах загальної середньої освіти», ОК «Методика навчання української літератури в закладах загальної середньої освіти» – лише по 3 кредити і форми підсумкового контролю – заліки.

Висловлені зауваження і побажання мають лише рекомендаційний характер. Розроблена освітньо-професійна програма Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) другого вищого рівня освіти відповідає сучасним вимогам до освітніх програм; її реалізація дозволить якісно підготувати фахівців, які здатні компетентно вирішувати складні завдання інноваційного та дослідницького характеру в галузі мовно-літературної освіти.

Рецензент,
перший проректор
Херсонського державного університету,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри української і слов'янської
філології та журналістики

Сергій ОМЕЛЬЧУК

